

به نام خدا

آزمون میان ترم کنترل غیرخطی مقطع ارشد
 استاد: دکتر محمد رضا رمضانی
 نام و نام خانوادگی:
 1393/10/7
سئول 1- سیستم غیرخطی زیر معادله آشوبی لورنز را نشان می‌دهد.

$$\begin{aligned}\dot{x}_1 &= s(x_1 - x_2) \\ \dot{x}_2 &= r x_1 - x_2 - x_1 x_3 \\ \dot{x}_3 &= x_1 x_2 - b x_3\end{aligned}$$

که s , r و b همگی ثابت‌های مثبت هستند. برای این سیستم: (الف) تمام نقاط تعادل را بدست آورید. (ب) سیستم را حول نقطه صفر خطی نمایید و تعیین نمایید که به ازای چه مقادیری از این ثوابت این نقطه تعادل به صورت مجانبی سراسری پایدار است؟

سئول 2- سیستم غیرخطی زیر را در نظر بگیرید.

$$\begin{aligned}\dot{x} &= y + x(x^2 + y^2 - 1) \sin \frac{\theta}{x^2 + y^2 - 1} \\ \dot{y} &= -x + y(x^2 + y^2 - 1) \sin \frac{\theta}{x^2 + y^2 - 1}\end{aligned}$$

آیا این سیستم دارای سیکل حدی است؟ چند سیکل حدی دارد؟ با استدلال پایداری آنها را بررسی نمایید.

سؤال 3

سیستم غیرخطی درجه دو زیر

$$\begin{aligned}\dot{x}_1 &= x_1 + g_1(x_1) \\ \dot{x}_2 &= -x_2 + g_2(x_2)\end{aligned}$$

را که (g_1) و (g_2) توابع لیپ شیتز محلی بوده، به طوری که در یک ناحیه D حول مبدا در شرایط زیر صدق می‌کنند

$$|g_1(x)| \leq k \|x\|_2^2, \quad |g_2(x)| \leq k \|x\|_2^2$$

را در نظر بگیرید. ابتدا نشان دهید که نقطه صفر نقطه تعادل سیستم است و سپس با انتخاب تابع لیاپانوف $V(x) = \frac{1}{2}(x_1^2 - x_2^2)$ و قسمت الف ثابت کنید که مبدا ناپایدار است.

سؤال 4- سیستم غیرخطی $\begin{aligned}x_1 &= x_2 \\ x_2 &= -4(x_1 + x_2) - h(x_1 + x_2)\end{aligned}$ را در نظر بگیرید. که تابع $h : R \times R \rightarrow R$ در شروط زیر صدق می‌کند:

$$h(0) = 0; \quad uh(u) \geq 0, \quad " |u| \leq 1 "$$

با استفاده از روش گرادیان متغیر، نشان دهید که تابع لیاپانوف این سیستم به صورت $V(x) = 2x_1^2 + 2x_1x_2 + x_2^2$ است.